

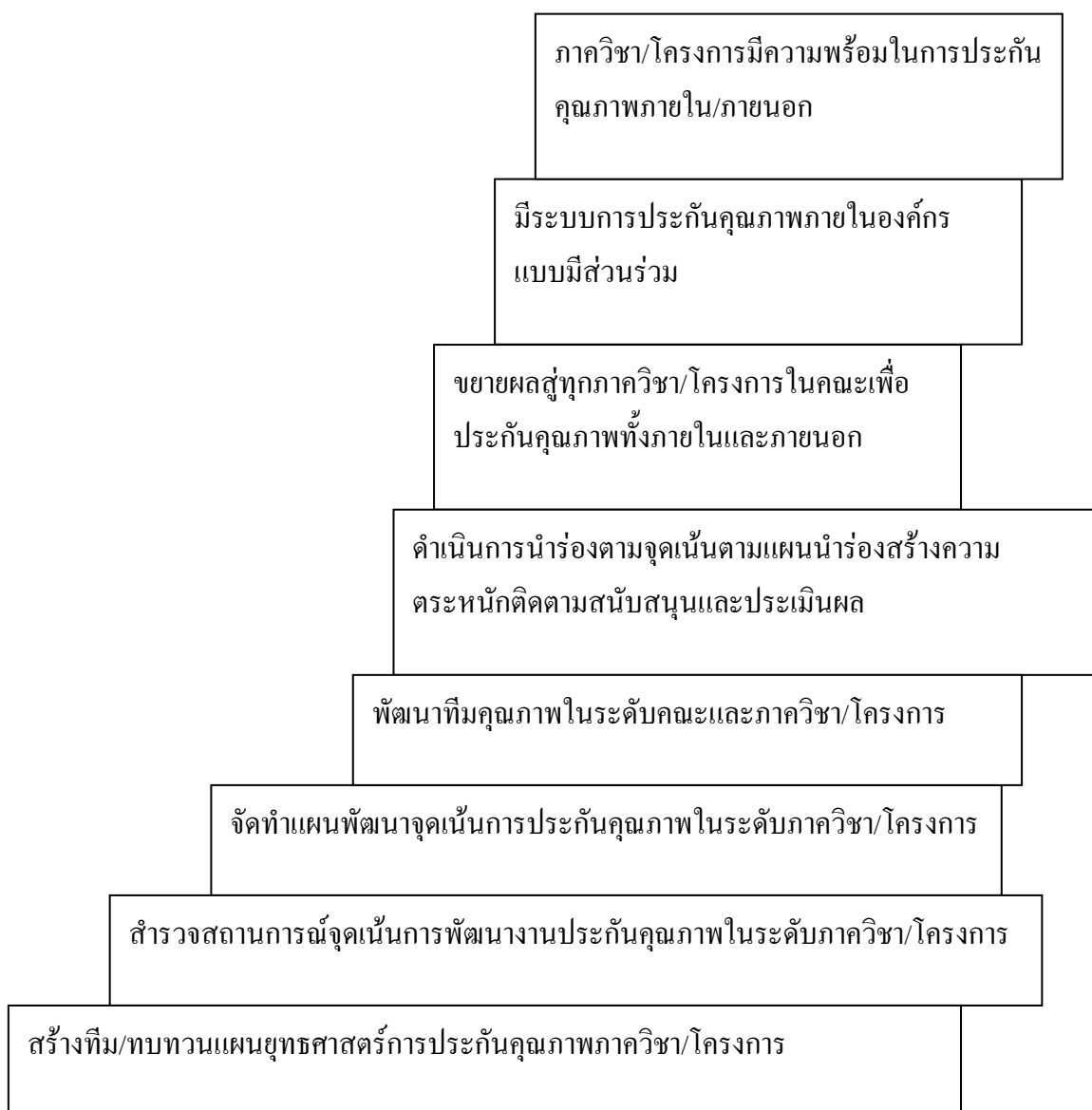
ร่างกรอบแนวคิดการประกันคุณภาพภายใน

ผศ.ดร.ฉลาด จันทรสัมบัติ

รองคณบดีฝ่ายวิจัย และประกันคุณภาพ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เส้นทางการประกันคุณภาพภายใน ปีการศึกษา 2550

เส้นทางการประกันคุณภาพภายใน (พฤษภาคม 2550 - มิถุนายน 2551) จะมีการดำเนินงาน โดยประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญควบคู่กับการพัฒนางานของภาควิชา/โครงการ 8 ขั้นตอนสำคัญดังแผนภาพ

แผนภาพ เส้นทางการประกันคุณภาพ

1. สร้างทีม/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพภายในภาควิชา/โครงการ

1.1 สร้างทีม

1. ระดับพนักงานปฏิบัติ คือ เลขานุการภาควิชา และตัวแทนฝ่ายงาน
2. ระดับผู้บริหาร คือ หัวหน้าภาควิชา/โครงการ
3. ระดับนักวิจัย/นักวิชาการ คือ คณาจารย์และพนักงานวิชาการ

วิธีการ

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโครงการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพในคณะศึกษาศาสตร์
2. สร้างทีม โดยการประชุมระดมพลังสมอง ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการประกันคุณภาพ และศึกษาดูงาน (บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด)
3. สรุปผลการศึกษาดูงานประกันคุณภาพ กำหนดเป้าหมายในการทำงาน และทบทวนแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพระดับภาควิชา/โครงการ
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาควิชาโครงการได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติ และศึกษาติดตามผล โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ในการประกันคุณภาพตามจุดพัฒนา 10 ประเด็น
5. ยกระดับองค์ความรู้ในการประกันคุณภาพในประเด็นใหม่ที่ท้าทายและให้ครบทั้ง 9 มาตรฐาน 68 ตัวบ่งชี้

1.2 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพภาควิชา/โครงการ

วิธีการ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาควิชา โดยผู้บริหารภาควิชา/โครงการ นักวิชาการ/นักวิจัย คณาจารย์ และพัฒนางานระดับปฏิบัติ ได้กำหนดจุดพัฒนาในการประกันคุณภาพในช่วงปีการศึกษา 2549-2550
2. ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการการประกันคุณภาพ และจุดที่ควรพัฒนา ทั้งในส่วนของเป้าหมายนำร่อง และเป้าหมายในภาควิชา/โครงการในการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหารคณะศึกษาศาสตร์
3. จัดเวทีติดตามผลการประกันคุณภาพในระดับภาควิชา/โครงการ โดยผ่านเลขานุการภาควิชาและตัวแทนฝ่ายงานเพื่อสรุปเป็นเอกสารหลักฐาน

2. ดำรวจสถานการณ์จุดเน้นการพัฒนางานประกันคุณภาพในระดับภาควิชา/โครงการ

1. จัดเวทีประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ในการประกันคุณภาพของคณะศึกษาศาสตร์ร่วมกับภาควิชา/ฝ่ายงานที่ต้องการนำร่อง 1-2 ภาควิชา
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ทบทวนจุดพัฒนาในการประกัน

คุณภาพที่เป็นจุดเน้นระยะแรกมี 10 ประเด็นที่ควรนำไปทบทวน และจัดทำแผนพัฒนางาน (เอกสารประกอบ 1)

3. สรุปทบทวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามจุดพัฒนา โดยจะให้ภาควิชาการบริหาร การศึกษาเป็นภาควิชานำร่อง และจะมีการนำเสนอผลการพัฒนางานตามจุดเน้น ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 เวลา 09.00 -12.00 น. ณ ห้องประชุม 5309 (ชั้น 3) และให้ภาควิชา/โครงการที่สนใจเข้าร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. จัดทำแผนพัฒนาจุดเน้นการประกันคุณภาพในระดับภาควิชา

1. ส่งเสริมสนับสนุนร่วมกับหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา และหัวหน้าภาควิชา อื่น ๆ/โครงการได้จัดทำแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพในช่วงเดือน พฤษภาคม- กันยายน 2550 เพื่อ รองรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก (ให้เป็นเอกสารหลักฐาน)

2. รวบรวมแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพของภาควิชา/ฝ่ายงาน/โครงการในระดับ คณะฯ เป็นเอกสารรูปเล่ม

3. เผยแพร่แผนปฏิบัติการประกันคุณภาพทางภาควิชา/ฝ่ายงาน/โครง ทั้งเป็นเอกสาร หรือ

พิมพ์และลงในเว็บไซต์การประกันคุณภาพของคณะ

4. พัฒนาคณะและภาควิชา/โครงการ

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติจำนวน 5 ครั้ง เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองโดยใช้แผนภูมิ ดันไม้ การวิเคราะห์การเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารคุณภาพครบวงจร (TQM) การบันทึกผลหลังการปฏิบัติงาน (AAR) การทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคเรื่องเล่า การจัดอบรมความรู้โรงพยาบาลบ้านตาก การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในการประกันคุณภาพ โดยใช้การบรรยายประกอบ PowerPoint

2. การนำเสนอผลการดำเนินงาน/ชิ้นงาน ตามประเด็นที่พนักงานปฏิบัติ (เลขานุการ ภาควิชา) สนใจ ซึ่งได้พัฒนาระบบคลังความรู้ และรวมข้อมูลการจัดการความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์

3. มีทีมบุคคลเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม 9 คน ปัจจุบัน 17 คน ซึ่งนำไปสู่การ ทบทวนแผนงานและองค์ความรู้ใหม่

4. มีการแลกเปลี่ยนความรู้ของชุมชนนักปฏิบัติ (COPs) อย่างต่อเนื่อง เดือนละ 1 ครั้ง

5. ดำเนินการนำร่องตามจุดเน้นตามแผนนำร่องสร้างความตระหนักคิดตามสนับสนุนและ ประเมินผล

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การประกันคุณภาพควบคู่กับการจัดการความรู้ในระดับ ภาควิชา/โครงการ/หน่วยงานตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งระยะแรกมี 2 ภาควิชาคือ ภาควิชาการบริหาร การศึกษาและภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

2. มีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพของภาควิชาเชื่อมโยงในลักษณะ ภาควิชาอย่างน้อยมีกลุ่มบุคคลหลักคือผู้บริหาร คณาจารย์ที่รับผิดชอบประสานงานและเลขานุการภาควิชา เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ของภาควิชา/โครงการ/ฝ่ายงาน

3. ดำเนินการตามแผนจุดเน้นในการพัฒนา 10 ประเด็นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ควบคู่ การปฏิบัติ (Learning through Action)

4. จัดระบบข้อมูล เพิ่ม ชี้นำงานในการประกันคุณภาพของภาควิชา/โครงการ ทั้งการ ประกันคุณภาพภายในและภายนอก

5. เผยแพร่ผลงานในประเด็นจุดพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จในเวทีเครือข่ายการเรียนรู้ใน ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย

6. ขยายผลสู่ทุกภาควิชา/โครงการในคณะเพื่อประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

1. จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้การประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยใช้ โครงการจัดการความรู้เครือข่ายครูเพื่อศิษย์และโครงการ อื่นๆ เสริมกิจกรรมให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ ใหม่และวัฒนธรรมองค์กร

- ชุมชนนักปฏิบัติ (นักจัดการความรู้) ทั้งผู้บริหาร นักวิชาการ นักวิจัยและ พนักงานผู้ปฏิบัติ
- ชุมชนนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
- ชุมชนเครือข่าย (การศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย)
- คลินิกวิจัย

2. ทีมส่งเสริมสนับสนุนให้นำเสนอชิ้นงานและผลงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ สกอ. และภายนอกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ สมศ.

3. มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย และ สร้างขวัญกำลังใจ มอบรางวัลเกียรติคุณดีเด่น

7. มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกองค์กรแบบมีส่วนร่วม

1. มีรูปแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่เหมาะสมผ่านการ ทดลองใช้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

2. มีบุคคลแห่งการเรียนรู้ กระตือรือร้น พร้อมที่จะเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนางาน ให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ผ่านการปฏิบัติทดลองแล้วทดลองอีกจนเกิดความ มั่นใจเป็นนวัตกรรมที่มีคุณค่า

3. องค์กรได้ใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนางานและ พัฒนางองค์กร ให้บรรลุเป้าหมายตามเส้นทาง การพัฒนาคุณภาพ

4. มีข้อมูล คลังความรู้ ในการจัดการศึกษา ระดับสถาบันของคณะที่เป็นระบบ สามารถตรวจสอบใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็วและให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและทุกสถานที่

8. ภาควิชา/โครงการมีความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน/ภายนอก

1. มีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และพนักงานผู้ปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานเกิดความต่อเนื่องตลอดทั้งเป็นการถ่ายทอดสอนงานจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง
2. มีผลงาน/ ชิ้นงาน ในการประกันคุณภาพ ทั้งที่สามารถจับต้องได้เป็นเอกสาร หลักฐานลายลักษณ์อักษร (Explicit Knowledge) และอยู่ในตัวคน องค์กร (Tacit Knowledge)
3. ความภาคภูมิใจในผลงานและเป็นองค์กรเรียนรู้พร้อมที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ ในการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

ข้อสังเกตประเด็น : จุดพัฒนาหลักในการประกันคุณภาพ

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ที่คณะเสนอแนะให้นำไปปรับปรุง พัฒนาการจัดการความรู้ควบคู่กับการประกันคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ 2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ 2.16 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด

ตัวบ่งชี้ 2.19 ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อคุณภาพ การสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 การวิจัย

ตัวบ่งชี้ 4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 4.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต และวิจัย)

ตัวบ่งชี้ 4.6 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบัน ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 4.7 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

มาตรฐานที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ 5.2 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติต่อ อาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 5.3 ร้อยละของกิจกรรมหรือ โครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 5.6 มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย